

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล อำเภอสตงิ่งพระ จังหวัดสงขลา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว ศึกษาการจัดการและมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น โดยการสำรวจสภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล วิเคราะห์สภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเสนอแนะแนวทางของความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพล ในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน ใช้แบบสอบถามศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล จำนวน 206 คน ประชาชนในตำบลชุมพล จำนวน 361 คน และผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพล จำนวน 35 คน ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์แสดงผลเป็นความเรียง ข้อมูลแบบสอบถามวิเคราะห์ผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน รายละเอียดคนนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังต่อไปนี้

1.1 นโยบายของสถาบันราชภัฏสงขลาเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า สถาบันราชภัฏสงขลาได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยวไว้ในนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และนโยบายด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน

นโยบายด้านการวิจัย คือ สนับสนุนส่งเสริมการทำงานวิจัยและพัฒนา นักวิจัยที่เน้นการพัฒนาองค์ความรู้และทุนทางสังคม ส่งเสริมการทำวิจัยที่มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของท้องถิ่น

นโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม คือ ส่งเสริม สืบสาน และสร้างสรรค์ศิลปและวัฒนธรรม การอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม คือ สร้างความร่วมมือกับองค์กรเอกชนเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

นโยบายด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน คือ ส่งเสริมสนับสนุนการให้บริการวิชาการแก่ท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การอนุรักษ์ฟื้นฟูฐานเศรษฐกิจทุนทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืนและสมดุล โดยมีมาตรการคือส่งเสริมศึกษาและการเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 **ลักษณะของความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว** จากการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ และผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม พบว่า สถาบันราชภัฏสงขลา ไม่มีโครงการร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ แต่ให้ความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นในกิจกรรมต่อไปนี้

1.2.1 สนับสนุนให้อาจารย์เป็นวิทยากรตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น สถาบันราชภัฏสงขลาให้การสนับสนุนวิทยากรเพื่อให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ทั้งการท่องเที่ยวธรรมชาติและการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยอาจารย์ที่ได้รับเชิญเป็นวิทยากร กระจายไปตามโปรแกรมวิชาต่าง ๆ แต่เนื่องจากยังไม่มี การเก็บรวบรวมข้อมูลในกิจกรรมนี้อย่างเป็นระบบ จึงไม่สามารถนำเสนอข้อมูลอย่างละเอียดได้

1.2.2 สนับสนุนให้อาจารย์และบุคลากรของสถาบันดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ร่วมกับชุมชนท้องถิ่น โดยใน พ.ศ. 2546 อนุมัติให้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัย จากสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และกองทุนการวิจัยของสถาบัน 3 โครงการ คือ การศึกษาความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล อำเภอสติงพระ จังหวัดสงขลา การวิจัยและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาวัดป่าลิไลยก์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง และการวิจัยและพัฒนากิจการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของสถาบันราชภัฏ กรณีศึกษา ตำบลชุมพล อำเภอสติงพระ จังหวัดสงขลา

1.2.3 การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนท้องถิ่น สถาบันราชภัฏสงขลาได้จัดกิจกรรมร่วมกับจังหวัดสงขลาในฐานะที่เป็นส่วนราชการหนึ่ง กิจกรรมที่สำคัญ คือ จัดงานอนุรักษ์มรดกไทย งานกาชาดจังหวัดสงขลา เทศกาลอาหารทะเล เทศกาลผลไม้ ซึ่งจัดเป็นประจำปีละ 1 ครั้ง และใน พ.ศ. 2545-2546 ได้ร่วมกับเทศบาลตำบลสิงหนครจัดโครงการประกาศเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ศิลปกรรมชุมชนโบราณสถานเมืองเก่า อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา รวมทั้งกิจกรรมท่องเที่ยว อื่น ๆ ที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนขอการสนับสนุน

1.2.4 การจัดทำเอกสารเผยแพร่ สถาบันราชภัฏสงขลาได้เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ และได้จัดทำวารสาร “สงขลาโพสต์” ออกเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ซึ่งชุมชนท้องถิ่นสามารถประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวได้

1.2.5 การสนับสนุนการแสดง สถาบันราชภัฏสงขลาได้เปิดหลักสูตรปริญญาตรี วิชาเอกนาฏศิลป์และการละคร วิชาเอกดนตรี และได้จัดตั้ง “โครงการสืบสานวัฒนธรรมทักษิณ กองทุนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อส่งเสริมการแสดงโนรา สถาบันราชภัฏสงขลา” ซึ่งชุมชนท้องถิ่นสามารถขอการสนับสนุนการแสดงเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวได้ เพราะสถาบันราชภัฏสงขลา มีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในระดับหนึ่ง

1.2.6 การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และยานพาหนะ สถาบันราชภัฏสงขลาได้ให้การสนับสนุนแก่ชุมชนท้องถิ่นด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ เช่น บอร์ดสำหรับจัดนิทรรศการ เวทีการแสดง เครื่องแต่งกายนาฏศิลป์ไทย เทปเพลงไทย และยานพาหนะคือรถยนต์ของสถาบัน เป็นต้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการและมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังต่อไปนี้

2.1 สภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล จากการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์พัฒนาการอำเภอสติงพระ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล กำนันตำบลชุมพล และเจ้าอาวาสวัดราชประดิษฐฐาน (วัดพะโคะ) พบว่า สภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล มีลักษณะดังนี้

2.1.1 แหล่งท่องเที่ยว ตำบลชุมพลมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ได้แก่ หาดชุมพล ทะเลสาบสงขลา ทุ่งนาและต้นตาล ถ้ำเขาควหา และถ้ำวัดพะโคะ

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ วัดพะโคะ วัดชลธารวาส วัดศิลาลอย วัดชุมพล พังหรือตระพัง (สระน้ำขุด) โบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่สำคัญคือ บริเวณวัดประดิษฐฐาน (วัดพะโคะ) ซึ่งประกอบด้วย พระสุวรรณมาลิกเจดีย์ศรีรัตนมหาธาตุ รอยพระพุทธบาท พระพุทธไสยาสน์หรือพระพุทธโคตมะ รูปจำลองหลวงพ่อทวด อนุสาวรีย์หลวงพ่อทวดและพิพิธภัณฑวัดพะโคะ

แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติยังคงสภาพเดิมของธรรมชาติไว้ได้เป็นส่วนใหญ่ และสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้

2.1.2 นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล มีทั้งนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาในอำเภอสติงพระ นอกจากอำเภอสติงพระและจากต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่คือนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์

2.1.3 ผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมือง ตำบลชุมพลมีผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมืองที่สำคัญ คือ น้ำตาลแว่นหรือน้ำตาลโตนด น้ำตาลสดจากต้นตาล น้ำส้มจากต้นตาล ขนมพื้นเมือง ได้แก่ ขนมคู ขนมลูกตาล ขนมโก้ ขนมทองม้วน ข้าวม้าวกรอบอบเนย ขนมจาก เป็นต้น

2.1.4 การจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของตำบลชุมพลไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรใครรับผิดชอบโดยตรง เนื่องจากศูนย์กลางของการท่องเที่ยวคือวัด ราชประดิษฐฐานหรือวัดพะโคะ วัดได้จัดบริเวณหน้าวัดให้เช่าเป็นร้านอาหารและร้านจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ โดยวัดเป็นผู้จัดเก็บค่าเช่าเป็นรายได้ของวัด การพัฒนาการท่องเที่ยวของวัดไม่เคยได้รับการจัดสรรงบประมาณจากทางราชการ มีเพียงกรมศิลปากรได้ดำเนินการปรับปรุงถนนบริเวณหน้าวัดที่ชำรุดทรุดโทรมให้เป็นครั้งคราว กิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของวัดต้องใช้เงินของวัด

และเงินที่มีจิตศรัทธาบริจาคดำเนินการ ในขณะที่กิจกรรมของวัดไม่ได้มุ่งเน้นการท่องเที่ยวโดยตรง แต่เป็นเรื่องของการทำบุญและให้เข้าพระเครื่องหลวงพ่อทวดเป็นสำคัญ วัดไม่สามารถดำเนินการท่องเที่ยวได้ เนื่องจากขาดบุคลากรและไม่ใช่ภารกิจของวัด ในขณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพลไม่สามารถดำเนินการได้ทั้งหมด เพราะแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในบริเวณวัดและรายได้จากการท่องเที่ยววัดเป็นผู้ดำเนินการ

2.1.5 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล ในปีพุทธศักราช 2546 องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพลได้กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตามนโยบายของรัฐบาล จังหวัดสงขลาและอำเภอ สทิงพระไว้ในแผนงานพัฒนาเศรษฐกิจ แผนงานพัฒนาสังคม แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แผนงานพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและแผนงานอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ “การปรับปรุงพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในตำบลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน คือ “ถมที่บริเวณสระน้ำพังพระและถ้ำคูหา ปรับพื้นที่เพื่อปลูกต้นไม้ยืนต้นและจัดให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ”

2.2 สภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล การศึกษาสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ถามนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในตำบลชุมพล ประชาชนในตำบลชุมพลและผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังต่อไปนี้

2.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล แสดงได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 สถานภาพนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	91	44.17
หญิง	115	55.83
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	30	14.56
20 – 30 ปี	98	47.57
31 – 40 ปี	40	19.42
41 – 50 ปี	23	11.17
มากกว่า 50 ปี	15	7.28

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	9	4.37
ประถมศึกษา	22	10.68
มัธยมศึกษา	62	30.10
ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรืออนุปริญญา	41	19.90
ปริญญาตรี	57	27.67
สูงกว่าปริญญาตรี	15	7.28
อาชีพหลัก		
ข้าราชการ	45	21.85
พ่อค้ายกธุรกิจ	26	12.62
เกษตรกร	17	8.25
รับจ้าง	39	18.93
ยังไม่ประกอบอาชีพ	79	38.35
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	110	53.40
5,000 – 10,000 บาท	37	17.96
10,001 – 15,000 บาท	29	14.08
มากกว่า 15,000 บาท	30	14.56
ภูมิลำเนาปัจจุบัน		
อยู่ในอำเภอสติงพระ	62	30.10
อยู่นอกอำเภอสติงพระ	141	68.45
อยู่ต่างประเทศ	3	1.45
จำนวนครั้งที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลหุมพล		
1 - 3 ครั้ง	127	61.65
4 – 6 ครั้ง	32	15.53
มากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป	47	22.82

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะของการเข้ามาท่องเที่ยว		
บุคคล	21	10.19
กลุ่มครอบครัวและเครือญาติ	75	36.41
กลุ่มเพื่อน	70	33.98
กลุ่มสัมมนา	15	7.28
กลุ่มท่องเที่ยว	25	12.14
ค่าใช้จ่ายในขณะที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล		
ไม่ถึง 500 บาท	130	63.11
500 – 1,000 บาท	37	17.96
1,001 – 2,000 บาท	21	10.19
มากกว่า 2,000 บาทขึ้นไป	18	8.74
ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวอยู่ในตำบลชุมพล		
ไม่ถึง 3 ชั่วโมง	124	60.19
3 ชั่วโมงขึ้นไป	82	39.81
ความต้องการมาเที่ยวในตำบลชุมพลในโอกาสต่อไป		
มา	203	98.55
ไม่มา	3	1.45

จากตารางที่ 4 พบว่า นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 55.83) มากกว่าเพศชาย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุระหว่าง 20-30 ปี (ร้อยละ 47.57) กลุ่มที่มาเที่ยวน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่มีอายุมากกว่า 50 ปี (ร้อยละ 7.28) มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด (ร้อยละ 30.10) ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ มีการศึกษาค่ากว่าระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 4.37) ส่วนใหญ่ยังไม่ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 38.35) มีอาชีพเป็นเกษตรกรน้อยที่สุด (ร้อยละ 8.25) นักท่องเที่ยวส่วนมากมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 53.40) กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีอยู่น้อยที่สุด (ร้อยละ 14.08) สำหรับภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวอยู่นอกอำเภอสติงพระมากที่สุด (ร้อยละ 68.45) จากต่างประเทศมีน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.45) ส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวมาเที่ยวในตำบลชุมพลระหว่าง 1-3 ครั้ง (ร้อยละ 61.65) เข้ามาเที่ยวน้อยที่สุดคือ 4-6 ครั้ง (ร้อยละ 15.53) ส่วนใหญ่เข้ามาท่องเที่ยวเป็นกลุ่มครอบครัวและเครือญาติ (ร้อยละ 36.41) มีเพียงร้อยละ 7.28 เข้ามาเป็นกลุ่มสัมมนา ส่วนจำนวนเงินที่ใช้ต่อคนขณะเข้ามาท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ไม่ถึง 500 บาท (ร้อยละ 63.11) ที่ใช้จ่ายมากกว่า 2,000 บาทขึ้นไปมีเพียงส่วนน้อย

(ร้อยละ 8.74) ส่วนใหญ่ใช้เวลาท่องเที่ยวอยู่ในตำบลชุมพลไม่ถึง 3 ชั่วโมง (ร้อยละ 60.19) มีเพียงร้อยละ 39.81 เท่านั้น ที่ใช้เวลาท่องเที่ยวมากกว่า 3 ชั่วโมงขึ้นไป และนักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.55) มีความประสงค์จะเข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพลอีก มีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 1.45 เท่านั้น ที่จะไม่มาท่องเที่ยวในตำบลชุมพลอีก

ตารางที่ 5 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในตำบลชุมพลของนักท่องเที่ยว

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
การบอกเล่าของบุคคลอื่น	177	65.07
โปสเตอร์การท่องเที่ยว	37	13.60
จากโทรทัศน์	35	12.87
จากหนังสือพิมพ์	23	8.46
รวม	272	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในตำบลชุมพลจากการบอกเล่าของบุคคลอื่น (ร้อยละ 65.07) และรับทราบจากหนังสือพิมพ์น้อยที่สุด (ร้อยละ 8.46)

ตารางที่ 6 สาเหตุที่นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
ทำบุญ	119	17.15
สักการะเจดีย์, หลวงพ่อทวด วัดพะโคะ	116	16.72
ชมแหล่งธรรมชาติ	71	10.23
ศึกษาวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น	67	9.65
พักผ่อนหย่อนใจ	67	9.65
ศึกษาศิลปะและโบราณสถานของท้องถิ่น	64	9.22
ร่วมงานประเพณีของชุมชน	60	8.65
มาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่ใกล้เคียงอยู่แล้ว จึงมาท่องเที่ยวที่ตำบลชุมพลด้วย	52	7.50
ซื้อสินค้าพื้นเมือง	46	6.63
เคยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอสติงพระจึงกลับมา	28	4.04
มาเยี่ยมเพื่อน	1	0.14
มาทำสารคดี	1	0.14
รวม	694	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพลเพื่อทำบุญ คิดเป็นร้อยละ 17.15 รองลงมาคือเพื่อสักการะเจดีย์ หลวงพ่อทวดวัดพะโคะ คิดเป็นร้อยละ 16.72 โดยเข้ามาเพื่อเยี่ยมเพื่อนและทำสารคดีน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.14

ตารางที่ 7 การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในขณะที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
ค่าทำบุญ	142	22.43
ค่าอาหารเครื่องดื่ม	125	19.75
ค่าดอกไม้รูปเทียน	116	18.33
ค่าซื้อสินค้าพื้นเมือง	113	17.85
ค่ายานพาหนะ	71	11.22
ค่าเช่าพระ	64	10.11
ค่าน้ำมันรถจักรยานยนต์	2	0.31
รวม	633	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินในขณะที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพล เป็นค่าทำบุญและค่าดอกไม้ รูปเทียน ร้อยละ 22.43 และร้อยละ 18.33 ตามลำดับ ใช้จ่ายเป็นค่าน้ำมันรถจักรยานยนต์น้อยที่สุดเพียง ร้อยละ 0.31

ตารางที่ 8 สถานที่ท่องเที่ยวของตำบลชุมพลที่นักท่องเที่ยวรู้จัก

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
วัดพะโคะ	200	18.80
หลวงพ่อดาว	182	17.10
พระพุทธไสยาสน์หรือพระพุทธโคตมะ	181	17.01
เขาพะโคะ	116	10.90
เจดีย์พระศรีรัตนมหาธาตุ	109	10.24
ถ้ำเขาคูหา	77	7.24
เขาคูหา	75	7.05
หาดทรายฝั่งทะเลอ่าวไทย	62	5.83
ทะเลสาบสงขลา (บริเวณใกล้ตำบลชุมพล)	62	5.83
รวม	1,064	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวของตำบลชุมพลที่นักท่องเที่ยวรู้จักคือ วัดพะโคะ และหลวงพ่อดาว ร้อยละ 18.80 และร้อยละ 17.10 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่ามีเพียงร้อยละ 5.83 ที่รู้จักหาดทรายชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและทะเลสาบสงขลา

2.2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพลที่มีต่อสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล คือ ด้านการท่องเที่ยว ด้านการบริการ นักท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว และด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกันโดยทั่วไป แสดงได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลในด้านต่าง ๆ

สภาพการจัดการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ คุณภาพ
ด้านแหล่งท่องเที่ยว			
1. มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ	3.52	.68	มาก
2. มีความสะอาดและสวยงาม	3.09	.80	ปานกลาง
3. มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.54	.72	มาก
4. มีวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น	3.50	.91	มาก
5. มีภูมิปัญญาของท้องถิ่น	3.62	.94	มาก
$\Sigma \bar{x}$	3.44	.64	ปานกลาง
ด้านการบริการนักท่องเที่ยว			
1. มีร้านอาหาร ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ถูก สุขลักษณะอนามัยอย่างเพียงพอ	2.93	1.04	ปานกลาง
2. มีร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่เพียงพอ และเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.28	.92	ปานกลาง
3. มีการบริการในด้านความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยว โดยคนในท้องถิ่น	3.16	1.08	ปานกลาง
4. มีการบริการห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะอนามัย อย่างเพียงพอ	3.13	.97	ปานกลาง
5. มีสถานที่จอดรถที่เหมาะสม	3.06	.97	ปานกลาง
$\Sigma \bar{x}$	3.14	.81	ปานกลาง

สภาพการจัดการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ คุณภาพ
ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว			
1. มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ	2.84	.93	ปานกลาง
2. มีการดูแลรักษาเส้นทางท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย	3.21	.89	ปานกลาง
$\Sigma \bar{x}$	3.03	.82	ปานกลาง
ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว			
1. ถนนไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกรวดเร็ว	3.29	.89	ปานกลาง
2. มีป้ายบอกเส้นทางท่องเที่ยวชัดเจน	3.17	.94	ปานกลาง
$\Sigma \bar{x}$	3.23	.81	ปานกลาง
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกันโดยทั่วไป			
1. มีแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	3.15	.96	ปานกลาง
2. มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางสื่อสารมวลชน	3.08	.99	ปานกลาง
$\Sigma \bar{x}$	3.12	.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า สภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลในด้านแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับปานกลาง ($\Sigma \bar{x} = 3.44$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อ เป็นที่น่าสังเกตว่าการมีความสะอาดและสวยงามเท่านั้นที่มีคุณภาพในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.09$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีคุณภาพในระดับสูงค่อนข้างต่ำ ในขณะที่ด้านการบริการนักท่องเที่ยวในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\Sigma \bar{x} = 3.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีคุณภาพในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ส่วนด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\Sigma \bar{x} = 3.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั้งในภาพรวมและรายข้อ มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับด้านการประชาสัมพันธ์ทั้งในภาพรวมและรายข้อต่างก็มีคุณภาพในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของตำบลชุมพล

สภาพการจัดการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ คุณภาพ
1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว	3.44	.64	ปานกลาง
2. ด้านการบริการนักท่องเที่ยว	3.14	.81	ปานกลาง
3. ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	3.03	.82	ปานกลาง
4. ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว	3.23	.81	ปานกลาง
5. ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกัน โดยทั่วไป	3.12	.83	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\Sigma \bar{x}$)	3.29	.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า สภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลโดยรวมแล้วมีมาตรฐานคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\Sigma \bar{x} = 3.29$) และเมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่าทุกด้านมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าด้านแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 3.44$)

2.2.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนในตำบลชุมพลที่มีต่อสภาพการจัด
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล แสดงได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 สถานภาพของประชาชนในตำบลชุมพล

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	155	42.94
หญิง	206	57.06
อายุ		
20- 30 ปี	95	20.50
41 - 50 ปี	74	20.22
มากกว่า 50 ปี	73	26.32
ต่ำกว่า 20 ปี	60	16.62
31 - 40 ปี	59	16.34
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	167	46.26
มัธยมศึกษา	70	19.39
ต่ำกว่าประถมศึกษา	54	14.96
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรืออนุปริญญา หรือเทียบเท่า	50	13.85
ปริญญาตรี	19	5.26
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.28
สถานภาพการสมรส		
โสด	207	57.34
สมรส	154	42.66
อาชีพหลัก		
เกษตรกรกรรม	169	46.81
ค้าขาย	57	15.79
รับจ้าง	57	15.79
นักเรียน นักศึกษา	56	15.51
ข้าราชการ	22	6.10

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพครอง		
ไม่มี	350	96.95
ค้าขาย	7	1.94
ทำน้ำตาลโตนด	4	1.11
ภูมิลำเนา		
อยู่ในตำบลชุมพลตั้งแต่เกิด	315	87.26
ย้ายมาจากที่อื่น	46	12.74
การมีรายได้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล		
ไม่มี	334	92.52
มี	27	7.48
รายได้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่อเดือน		
ไม่มี	334	92.52
มี จำนวน		
ไม่เกิน 2,000 บาท	12	3.32
2,001 – 4,000 บาท	11	3.05
4,001 – 6,000 บาท	3	0.83
มากกว่า 6,000 บาท ขึ้นไป	1	0.28

จากตารางที่ 11 พบว่า ประชาชนในตำบลชุมพลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.06) มากกว่าเพศชาย มีช่วงอายุส่วนใหญ่คือ ระหว่าง 20-30 ปี (ร้อยละ 26.32) กลุ่มอายุ ระหว่าง 31-40 ปี เพียงร้อยละ 16.34 ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 46.21) ส่วนที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีเพียง ร้อยละ 0.28 ส่วนใหญ่สมรสแล้ว (ร้อยละ 57.34) มากกว่าเป็นโสด อาชีพหลักส่วนใหญ่คือเกษตรกร (ร้อยละ 46.81) เป็นข้าราชการเพียง ร้อยละ 6.10 ประชาชนเกือบทั้งหมดไม่มีอาชีพครอง (ร้อยละ 96.95) มีส่วนน้อยเท่านั้นที่มีอาชีพครองซึ่งได้แก่ การค้าขาย (ร้อยละ 1.94) การทำน้ำตาลโตนด (ร้อยละ 1.11) ในส่วนของภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในตำบลชุมพลมาตั้งแต่เกิด (ร้อยละ 87.26) มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ย้ายภูมิลำเนาจากที่อื่น (ร้อยละ 12.74) ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีรายได้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ร้อยละ 92.52) มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีรายได้ (ร้อยละ 7.48) โดยมีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 2,000 บาท ร้อยละ 3.32 และเดือนละมากกว่า 6,000 บาทขึ้นไปเพียงร้อยละ 0.28

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของประชาชนในตำบลชุมพลที่มีต่อสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ของตำบลชุมพลในด้านต่าง ๆ

สภาพการจัดการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ คุณภาพ
ด้านแหล่งท่องเที่ยว			
1. ความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	3.88	.66	มาก
2. มีความสะอาดและสวยงาม	3.23	.86	ปานกลาง
3. มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.77	.68	มาก
4. มีวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	3.89	.85	มาก
5. มีภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.84	.87	มาก
$\Sigma \bar{x}$	3.67	.66	มาก
ด้านการบริการนักท่องเที่ยว			
1. มีร้านอาหาร ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ดู สุขลักษณะอนามัยอย่างเพียงพอ	3.43	1.07	ปานกลาง
2. มีร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่พอเพียง และเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.57	.96	มาก
3. มีการบริการในด้านความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยว โดยคนในท้องถิ่น	3.46	1.12	ปานกลาง
4. มีการบริการห้องน้ำที่ดูสุขลักษณะอนามัย อย่างเพียงพอ	3.31	1.11	ปานกลาง
5. มีสถานที่จอดรถที่เหมาะสม	3.52	1.00	มาก
$\Sigma \bar{x}$	3.48	.87	ปานกลาง
ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว			
1. มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยอย่าง เพียงพอ	3.48	1.04	ปานกลาง
2. มีการดูแลรักษาเส้นทางกรท่องเที่ยวให้อยู่ ในสภาพที่ปลอดภัย	3.61	.98	มาก
$\Sigma \bar{x}$	3.54	.93	มาก

สภาพการจัดการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ คุณภาพ
ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว			
1. มีรถบริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ	3.67	.85	มาก
2. ถนนไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็ว	3.82	.78	มาก
$\Sigma \bar{x}$	3.75	.67	มาก
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกัน โดยทั่วไป			
1.1 มีป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวชัดเจน	3.66	.94	มาก
1.2 มีแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	3.71	.94	มาก
1.3 มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางสื่อ สารมวลชนต่าง ๆ	3.77	1.06	มาก
$\Sigma \bar{x}$	3.71	.86	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลในด้านแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวม มีคุณภาพในระดับมาก ($\Sigma \bar{x} = 3.67$) เพราะเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่าการมีความสะอาดและสวยงามเท่านั้นที่มีคุณภาพในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีคุณภาพในระดับมาก ในขณะที่ด้านการบริการนักท่องเที่ยวในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\Sigma \bar{x} = 3.48$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเป็นที่น่าสนใจคือการมีร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่พอเพียงและเป็นระเบียบเรียบร้อย ($\bar{x} = 3.57$) และการมีสถานที่จอดรถที่เหมาะสม ($\bar{x} = 3.52$) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\Sigma \bar{x} = 3.54$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 3.48$) ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั้งในภาพรวมและรายข้อมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกันโดยทั่วไปที่ทั้งในภาพรวมและรายข้อต่างก็มีคุณภาพอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของประชาชนในตำบลชุมพลที่มีต่อสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ของตำบลชุมพล

สภาพการจัดการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ คุณภาพ
1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว	3.67	.66	มาก
2. ด้านการบริการนักท่องเที่ยว	3.48	.87	ปานกลาง
3. ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	3.54	.93	มาก
4. ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว	3.75	.67	มาก
5. ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกัน โดยทั่วไป	3.71	.86	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\Sigma \bar{x}$)	3.63	.68	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ประชาชนโดยรวมมีความคิดเห็นว่า สภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลมีมาตรฐานคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\Sigma \bar{x} = 3.63$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการบริการนักท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 3.48$)

2.2.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล แสดงได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 สถานภาพของผู้ประกอบการ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
31 – 40 ปี	10	28.57
20 – 30 ปี	9	25.71
ต่ำกว่า 20 ปี	8	22.86
มากกว่า 50 ปี	7	20.00
41 – 50 ปี	1	2.86

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพการสมรส		
โสด	18	51.43
สมรส	17	48.57
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	11	31.43
มัธยมศึกษา	8	22.86
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรืออนุปริญญา หรือเทียบเท่า	5	14.28
ปริญญาตรี	4	11.43
สูงกว่าปริญญาตรี	4	11.43
ต่ำกว่าประถมศึกษา	3	8.57
อาชีพอื่น ๆ นอกจากเป็นผู้ประกอบการ		
ไม่มี	15	42.87
รับจ้าง	11	31.43
รับราชการ	7	20.00
เกษตรกร	2	5.70
ระยะเวลาที่เป็นผู้ประกอบการ		
มากกว่า 3 ปี	20	57.14
ไม่ถึง 1 ปี	11	31.43
1 – 3 ปี	4	11.43
แรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ		
รายได้ดี	25	71.43
สืบทอดบรรพบุรุษ	10	28.57
ช่วงเวลาในการดำเนินงานในรอบปี		
8 – 12 เดือน	18	25.73
4 – 7 เดือน	8	22.86
ไม่ถึง 4 เดือน	9	51.41

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ประมาณการรายได้เฉพาะที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่อเดือน		
3,000 – 6,000 บาท	12	34.27
ต่ำกว่า 3,000 บาท	9	25.73
6,001 – 9,000 บาท	8	22.86
มากกว่า 9,000 บาท	6	17.14

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 28.57) กลุ่มอายุ 41-50 ปี เพียงร้อยละ 2.86 ส่วนใหญ่เป็นโสด (ร้อยละ 51.43) มากกว่าสมรส ส่วนใหญ่มีการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 31.43) มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่า ปริญญาตรีเพียงร้อยละ 11.43 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพอื่น (ร้อยละ 42.87) เมื่อพิจารณาการประกอบอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 31.43) มีเพียงร้อยละ 5.70 ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการมาแล้วมากกว่า 3 ปี (ร้อยละ 57.14) โดยมีระยะเวลาที่เป็นผู้ประกอบการน้อยที่สุด คือ 1-3 ปี (ร้อยละ 11.43) ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการเนื่องจากมีรายได้ดี (ร้อยละ 71.43) ที่สืบทอดบรรพบุรุษมีเพียงร้อยละ 28.57 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้เวลาในการดำเนินงานปีละ 8-12 เดือน (ร้อยละ 51.41) ใช้เวลาดำเนินงานระหว่าง 4 - 7 เดือนเพียง ร้อยละ 22.86 และส่วนใหญ่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเดือนละ 3,000 – 6,000 บาท (ร้อยละ 34.27) มีเพียงร้อยละ 17.14 ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเดือนละมากกว่า 9,000 บาท

ตารางที่ 15 ประเภทของการประกอบการ

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
ขายสินค้าพื้นเมือง	15	28.85
รถจักรยานยนต์รับจ้าง	12	23.08
รถยนต์รับจ้าง	9	17.31
ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	8	15.38
ขายสินค้าทั่ว ๆ ไป	8	15.38
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ประกอบการประกอบกิจการต่าง ๆ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่เป็นการขายสินค้าพื้นเมือง (ร้อยละ 28.85) ขายอาหารและเครื่องดื่ม และสินค้าทั่ว ๆ ไป ร้อยละ 15.38

ตารางที่ 16 แหล่งเงินทุนที่สนับสนุนในการดำเนินการ

แหล่งเงินทุน	จำนวน	ร้อยละ
ครอบครัว	25	47.17
สหกรณ์, กลุ่มออมทรัพย์, กองทุนหมู่บ้าน	14	26.42
ธนาคาร	8	15.09
แหล่งเงินกู้ในท้องถิ่น	6	11.32
รวม	53	100.00

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากครอบครัวของตนเอง (ร้อยละ 47.17) โดยใช้แหล่งเงินกู้ในท้องถิ่นเพียงร้อยละ 11.32

ตารางที่ 17 ประเภทของรายจ่ายที่เกี่ยวกับการประกอบการ

ประเภทของรายจ่าย	จำนวน	ร้อยละ
ค่าเช่าที่	23	26.44
ค่าน้ำ	20	22.99
ค่าไฟ	19	21.84
ค่าโทรศัพท์	13	14.94
ค่าเช่าร้าน	12	13.79
รวม	87	100.00

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีรายจ่ายเกี่ยวกับการประกอบการ คือ ค่าเช่าที่ (ร้อยละ 26.44) และมีรายจ่ายเกี่ยวกับค่าเช่าร้านเพียง ร้อยละ 13.79

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพลที่มีต่อสภาพการ
จัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล

สภาพการจัดการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ คุณภาพ
ด้านแหล่งท่องเที่ยว			
1. ความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	3.73	.73	มาก
2. มีความสะอาดและสวยงาม	3.80	.85	มาก
3. มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.74	.75	มาก
4. มีวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น	3.71	.73	มาก
5. มีภูมิปัญญาของท้องถิ่น	3.96	.80	มาก
$\Sigma \bar{x}$	3.78	.66	มาก
ด้านการบริการนักท่องเที่ยว			
1. มีร้านอาหาร ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ ถูกสุขลักษณะอนามัยอย่างเพียงพอ	3.57	1.07	มาก
2. มีร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่พอเพียง และเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.57	1.24	มาก
	3.71	.83	มาก
3. มีการบริการในด้านความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยว โดยคนในท้องถิ่น	3.74	1.24	มาก
4. มีการบริการห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะอนามัย อย่างเพียงพอ	3.66	1.08	มาก
5. มีสถานที่จอดรถที่เหมาะสม			
$\Sigma \bar{x}$	3.65	.70	มาก
ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว			
1. มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยอย่าง เพียงพอ	3.80	.90	มาก
2. มีการดูแลรักษาเส้นทางท่องเที่ยวให้อยู่ ในสภาพที่ปลอดภัย	3.60	.81	มาก
$\Sigma \bar{x}$	3.70	.75	มาก

สภาพการจัดการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ คุณภาพ
ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว			
1. มีรถบริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ	3.14	1.09	ปานกลาง
2. ถนนไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็ว	3.40	.88	ปานกลาง
$\Sigma \bar{x}$	3.27	.85	ปานกลาง
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกันโดยทั่วไป			
1. มีป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวชัดเจน	3.51	.98	มาก
2. มีแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	3.51	1.07	มาก
3. มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทาง สื่อสารมวลชนต่าง ๆ	3.49	.92	ปานกลาง
$\Sigma \bar{x}$	3.50	.83	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่าผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า สภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลในด้านแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\Sigma \bar{x} = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อต่างมีคุณภาพในระดับมากเช่นเดียวกับด้านการบริการนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\Sigma \bar{x} = 3.65$) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การมีร้านอาหาร ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ถูกสุขลักษณะอนามัยอย่างเพียงพอ มีคุณภาพระดับมากค่อนข้างปานกลาง ($\bar{x} = 3.57$) ในขณะที่ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\Sigma \bar{x} = 3.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อมีคุณภาพในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\Sigma \bar{x} = 3.27$) เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การมีถนนไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวดเร็วมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ($\bar{x} = 3.40$) ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกัน โดยทั่วไปมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\Sigma \bar{x} = 3.50$) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับมากค่อนข้างปานกลาง เช่นเดียวกับเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การมีป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนและการมีแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวก็มีคุณภาพอยู่ในระดับมากค่อนข้างปานกลาง ($\bar{x} = 3.51$) แต่การมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางสื่อสารมวลชนต่าง ๆ มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ($\bar{x} = 3.49$)

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล

สภาพการจัดการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ คุณภาพ
1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว	3.78	.66	มาก
2. ด้านการบริการนักท่องเที่ยว	3.71	.70	มาก
3. ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	3.70	.75	มาก
4. ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว	3.27	.85	ปานกลาง
5. ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกัน โดยทั่วไป	3.50	.83	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\Sigma \bar{x}$)	3.59	.76	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ประกอบการโดยรวมมีความคิดเห็นว่าสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลมีมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ($\Sigma \bar{x} = 3.59$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเป็นที่น่าสังเกตว่าด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) และด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกันโดยทั่วไป มีคุณภาพในระดับสูงค่อนข้างปานกลาง ($\bar{x} = 3.50$)

2.3 การวิเคราะห์ความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล ระหว่างตำบลชุมพลกับสถาบันราชภัฏสงขลา เป็นการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชน จำนวน 361 คน และผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพล จำนวน 35 คน ในด้านการวิจัย การฝึกอบรม การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของท้องถิ่น การเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวและด้านเครือข่ายการท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นของประชาชนในตำบลชุมพลที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบัน
ราชภัฏสงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบล
ชุมพล ด้านการวิจัย

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. ให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยให้แก่บุคลากรในชุมชน	195	24.59
2. การจัดทำโครงการวิจัยร่วมกัน	170	21.43
3. การหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการวิจัยร่วมกัน	126	15.89
4. การดำเนินการวิจัยร่วมกัน	108	13.62
5. การสร้างทีมวิจัยร่วมกัน	106	13.37
6. การกำหนดเรื่องที่จะทำการวิจัยร่วมกัน	88	11.10
รวม	793	100.00

จากตารางที่ 20 ประชาชนในตำบลชุมพลมีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมใน
การพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการวิจัยร่วมกับสถาบันราชภัฏ
สงขลาเป็นลำดับแรก คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยให้แก่บุคลากรในชุมชน (ร้อยละ 24.59)
ลำดับรองลงมา ได้แก่ การจัดทำโครงการวิจัยร่วมกัน (ร้อยละ 21.43) และการหาแหล่งเงินทุน
สนับสนุนการวิจัยร่วมกัน (ร้อยละ 15.89) ส่วนลำดับสุดท้าย คือการกำหนดเรื่องที่จะทำวิจัยร่วม
กัน (ร้อยละ 11.10)

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นของประชาชนในตำบลชุมพลที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบัน
ราชภัฏสงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบล
ชุมพล ด้านการฝึกอบรม

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	140	11.11
2. การจัดตั้งองค์กรประสานงานการท่องเที่ยว	140	11.11
3. ภูมิปัญญาชาวบ้าน	138	10.95
4. การรักษาความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	128	10.16
5. การสร้างจิตสำนึกเชิงนิเวศ	108	8.57
6. การจัดหลักสูตรระยะสั้นตามความต้องการของ ชุมชน	108	8.57
7. การพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน	101	8.02
8. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	91	7.22
9. การอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	85	6.75
10. เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมเพื่อการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	70	5.56
11. การจัดภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมาะสม	56	4.44
12. การวิจัยชุมชน	50	3.97
13. การสร้างสื่อประเภทต่าง ๆ	45	3.57
รวม	1,260	100.00

จากตารางที่ 21 ประชาชนในตำบลชุมพลมีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมใน
การพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการฝึกอบรมร่วมกับสถาบันราช
ภัฏสงขลาเป็นลำดับแรกคือ การฝึกอบรมเรื่องมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและการจัดตั้งองค์กรประสานงาน
การท่องเที่ยว (ร้อยละ 11.11) รองลงมาได้แก่ เรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน (ร้อยละ 10.95) และการ
รักษาความสมบูรณ์ของธรรมชาติ (ร้อยละ 10.16) ส่วนลำดับสุดท้ายคือเรื่องการสร้างสื่อประเภท
ต่าง ๆ (ร้อยละ 3.57)

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของประชาชนในตำบลชุมพลที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบัน
ราชภัฏสงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบล
ชุมพล ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมท้องถิ่น

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น	187	16.30
2. การฟื้นฟูมหรสพการแสดงและการละเล่นพื้นบ้าน	186	16.22
3. การถ่ายทอดไปสู่เด็กและเยาวชน	173	15.08
4. การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ตำบล	161	14.04
5. การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปและ วัฒนธรรม	148	12.90
6. การจัดรูปแบบงานเทศกาล โดยยึดวัฒนธรรม ท้องถิ่น	147	12.82
7. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ศิลปและ วัฒนธรรม	145	12.64
รวม	1,147	100.00

จากตารางที่ 22 ประชาชนในตำบลชุมพลมีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมใน
การพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม
ท้องถิ่นเป็นลำดับแรกคือ การฟื้นฟูประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น (ร้อยละ 16.30) รองลงมาได้แก่
การฟื้นฟูมหรสพการแสดงและการละเล่นพื้นบ้าน (ร้อยละ 16.22) และการถ่ายทอดไปสู่เด็กและ
เยาวชน (ร้อยละ 15.08) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ศิลปและวัฒนธรรม
(ร้อยละ 12.64)

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของประชาชนในตำบลชุมพลที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบัน
ราชภัฏสงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบล
ชุมพล ด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยว

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดสัปดาห์ การท่องเที่ยว, การจัดแข่งขันกีฬา	235	40.24
2. การจัดทำเอกสารเพื่อแนะนำนักท่องเที่ยว	184	31.51
3. ประชาสัมพันธ์ถึงจุดเน้นเรื่องการท่องเที่ยวเชิง นิเวศของตำบลชุมพล	165	28.25
รวม	584	100.00

จากตารางที่ 23 ประชาชนในตำบลชุมพลมีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมใน
การพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวเป็น
ลำดับแรกคือ การรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ (ร้อยละ 40.24) ลำดับรองลงมาได้แก่ การจัดทำเอกสาร
เพื่อแนะนำนักท่องเที่ยว (ร้อยละ 31.51) และลำดับสุดท้ายคือ การประชาสัมพันธ์ถึงจุดเน้นเรื่อง
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล (ร้อยละ 28.25)

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของประชาชนในตำบลชุมพลที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบันราชภัฏสงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล ด้านเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การประสานงานในการสร้างเครือข่ายเชิงนิเวศ	200	29.46
2. สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	197	29.01
3. การปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	166	24.45
4. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	116	17.08
รวม	679	100.00

จากตารางที่ 24 ประชาชนในตำบลชุมพล มีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศร่วมกับสถาบันราชภัฏสงขลาเป็นลำดับแรกคือ การประสานงานในการสร้างเครือข่ายเชิงนิเวศระหว่างตำบลชุมพลกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอื่น ๆ (ร้อยละ 29.46) ลำดับรองลงมาได้แก่ การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลาตำบลชุมพล (ร้อยละ 29.01) และการปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ร้อยละ 24.45) โดยลำดับสุดท้ายคือ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ร้อยละ 17.08)

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบันราชภัฏสงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลด้านการวิจัย

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การวิจัยการตลาด	18	23.68
2. การวิจัยเพื่อส่งเสริมการตลาด	18	23.68
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์	15	19.74
4. การวิจัยเพื่อแปรรูปอาหาร	13	17.11
5. การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์	12	15.79
รวม	76	100.00

จากตารางที่ 25 ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการวิจัยร่วมกับสถาบันราชภัฏสงขลา เป็นลำดับแรกคือ การวิจัยการตลาดและการวิจัยเพื่อส่งเสริมการตลาด (ร้อยละ 23.68) ลำดับรองลงมา ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 19.74) และการวิจัยเพื่อแปรรูปอาหาร (ร้อยละ 17.11) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ (ร้อยละ 15.79)

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบันราชภัฏ
สงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล
ด้านการฝึกอบรม

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การตลาดและการส่งเสริมการตลาด	16	13.45
2. ภาษาอังกฤษเพื่อการตลาด	16	13.45
3. การพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์	15	12.61
4. การรวมกลุ่มผู้ประกอบการ	15	12.61
5. ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	13	10.92
6. การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลาย	13	10.92
7. การสร้างจิตสำนึกเชิงนิเวศ	11	9.24
8. การเพิ่มปริมาณการจำหน่ายสินค้า	8	6.72
9. การพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์	7	5.88
10. การจัดทำบัญชีเบื้องต้น	5	4.20
รวม	119	100.00

จากตารางที่ 26 ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการฝึกอบรมกับสถาบันราชภัฏสงขลาเป็นลำดับแรก คือ การฝึกอบรมเรื่องการตลาดและการส่งเสริมการตลาดและภาษาอังกฤษเพื่อการตลาด (ร้อยละ 13.45) รองลงมาได้แก่ เรื่องการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์และการรวมกลุ่มผู้ประกอบการ (ร้อยละ 12.61) และเรื่องความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลาย (ร้อยละ 10.92) ส่วนลำดับสุดท้ายเป็นเรื่องการจัดทำบัญชีเบื้องต้น (ร้อยละ 4.20)

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบันราชภัฏ
สงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล
ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การจัดรูปแบบงานเทศกาล โดยยึดวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นหลัก	26	21.49
2. การถ่ายทอดไปสู่เด็กและเยาวชน	24	19.83
3. การฟื้นฟูประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น	23	19.01
4. การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	20	16.53
5. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	18	14.88
6. การฟื้นฟูมรดก การแสดงและการละเล่นพื้นบ้าน	10	8.26
รวม	121	100.00

จากตารางที่ 27 ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับสถาบันราชภัฏสงขลาเป็นลำดับแรก คือ การจัดรูปแบบงานเทศกาลโดยยึดวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นหลัก (ร้อยละ 21.49) ลำดับรองลงมาได้แก่ การถ่ายทอดไปสู่เด็กและเยาวชน (ร้อยละ 19.83) และการฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น (ร้อยละ 19.01) โดยการฟื้นฟูมรดกการแสดงและการละเล่นพื้นเมืองเป็นลำดับสุดท้าย (ร้อยละ 8.26)

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบันราชภัฏสงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล ด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยว

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ	27	38.57
2. การประชาสัมพันธ์ถึงจุดเน้นเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล	23	32.86
3. การจัดทำเอกสารเพื่อแนะนำนักท่องเที่ยว	20	28.57
รวม	70	100.00

จากตารางที่ 28 ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวร่วมกับสถาบันราชภัฏสงขลาเป็นลำดับแรก คือ การรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ (ร้อยละ 38.57) ลำดับที่สองได้แก่ การประชาสัมพันธ์ถึงจุดเน้นเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล (ร้อยละ 32.86) และลำดับสุดท้ายเป็นการจัดทำเอกสารเพื่อแนะนำนักท่องเที่ยว (ร้อยละ 28.57)

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อความพร้อมในการร่วมมือกับสถาบันราชภัฏสงขลา เพื่อพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล ด้านเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	25	29.41
2. การปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	24	28.24
3. การประสานงานในการสร้างเครือข่ายระหว่างตำบลชุมพลกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอื่น ๆ	23	27.06
4. สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพล	13	15.29
รวม	85	100.00

จากตารางที่ 29 ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า ตำบลชุมพลมีความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศร่วมกับสถาบันราชภัฏสงขลาเป็นลำดับแรก คือ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ร้อยละ 29.41) ลำดับรองลงมาได้แก่ การปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ร้อยละ 28.24) และการประสานงานในการสร้างเครือข่ายเชิงนิเวศระหว่างตำบลชุมพลกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอื่น ๆ (ร้อยละ 27.06) โดยลำดับสุดท้าย คือ การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพล (ร้อยละ 15.29)

ตอนที่ 3 แนวทางของความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล ระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพล

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวประชาชนในตำบลชุมพลและผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพล การสัมภาษณ์พัฒนาการอำเภอสติงพระ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล กำนันตำบลชุมพล เจ้าอาวาสวัดราชประดิษฐ์ฐาน (วัดพะโคะ) รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ สถาบันราชภัฏสงขลา ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและบริการวิชาการ สถาบันราชภัฏสงขลา และผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสงขลา กล่าวได้ว่า สถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพลควรมีแนวทางของความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลดังต่อไปนี้

3.1 สถาบันราชภัฏสงขลาควรร่วมมือกับตำบลชุมพลในกิจกรรมที่เป็นบทบาทหน้าที่และภารกิจของสถาบัน ได้แก่ การวิจัย การฝึกอบรม การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และกิจกรรมความต้องการของประชาชนในตำบลชุมพล และผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพล คือการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวและเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3.2 รูปแบบของความร่วมมืกระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลาตำบลชุมพล ควรมีลักษณะแบบพหุภาคีระหว่างองค์กรกับองค์กรและเป็นทางการ คือ ระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลาตำบลชุมพลกับการบริหารส่วนตำบลชุมพล โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานร่วมกัน

3.3 การดำเนินกิจกรรมเป็นลักษณะของการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสงขลาตำบลชุมพลกับคณะกรรมการ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล และประชาชนในตำบลชุมพล

3.4 กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกันควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพร้อมและความต้องการของทั้งสองฝ่าย ไม่ใช่เกิดจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเท่านั้น

3.5 กิจกรรมในแต่ละด้านที่ควรดำเนินการร่วมกันตามความคิดเห็นของประชาชนและผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพล ซึ่งสถาบันราชภัฏสงขลาควรนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณามีดังต่อไปนี้

3.5.1 ด้านการวิจัย ประชาชนมีความคิดเห็นว่าควรดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ การให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยให้แก่บุคคลในชุมชน (ร้อยละ 54.02) การจัดทำโครงการวิจัยร่วมกัน (ร้อยละ 47.09) การหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการวิจัย (ร้อยละ 34.90) ส่วนผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพลมีความคิดเห็นว่า ควรดำเนินการในเรื่องการวิจัยการตลาดและการวิจัยเพื่อส่งเสริมการตลาด (ร้อยละ 51.43) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 42.86) การวิจัยเพื่อแปรรูปอาหาร (ร้อยละ 37.14)

3.5.2 ด้านการฝึกอบรม ประชาชนมีความคิดเห็นว่าควรดำเนินการในเรื่องมัคคุเทศก์ท้องถิ่น (ร้อยละ 38.78) รักษาความสมบูรณ์ของธรรมชาติ (ร้อยละ 35.46) การสร้างจิตสำนึกเชิงนิเวศและการจัดหลักสูตรระยะสั้นตามความต้องการของชุมชน (ร้อยละ 29.92) ส่วนผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ควรดำเนินการในเรื่องการตลาดและการส่งเสริมการตลาดและภาษาอังกฤษเพื่อการตลาด (ร้อยละ 45.71) การพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 42.86) ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลาย (ร้อยละ 37.14)

3.5.3 ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประชาชนมีความคิดเห็นว่าควรดำเนินการในเรื่องการฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น (ร้อยละ 51.80) การฟื้นฟูมรดกการแสดงและการละเล่นพื้นบ้าน (ร้อยละ 51.52) การถ่ายทอดไปสู่เด็กและเยาวชน (ร้อยละ 47.92)

ส่วนผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ควรดำเนินการในเรื่องการถ่ายทอดไปสู่เด็กและเยาวชน (ร้อยละ 68.57) การฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น (ร้อยละ 65.71) การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น (ร้อยละ 57.14)

3.5.4 ด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยว ประชาชนมีความคิดเห็นว่า ควรดำเนินการในเรื่องการรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ (ร้อยละ 65.10) การจัดทำเอกสารเพื่อแนะนำนักท่องเที่ยว (ร้อยละ 50.97) และการประชาสัมพันธ์ถึงจุดเน้นเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล (ร้อยละ 45.71) ส่วนผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ควรดำเนินการในเรื่องการรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ (ร้อยละ 77.14) การประชาสัมพันธ์ถึงจุดเน้นเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล (ร้อยละ 65.71) และการจัดทำเอกสารเพื่อแนะนำนักท่องเที่ยว (ร้อยละ 57.14)

3.5.5 ด้านเครือข่ายการท่องเที่ยว ประชาชนมีความคิดเห็นว่า ควรดำเนินการในเรื่องการประสานงานในการสร้างเครือข่ายเชิงนิเวศ (ร้อยละ 55.40) การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ร้อยละ 54.57) และการปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ร้อยละ 45.98) ส่วนผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ควรดำเนินการในเรื่องการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ร้อยละ 68.57) และการประสานงานในการสร้างเครือข่ายระหว่างตำบลชุมพลกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอื่น ๆ (ร้อยละ 65.71)

จากผลของการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพความร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับชุมชนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยว สถาบันราชภัฏสงขลามีนโยบายและมาตรการที่จะร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ยังไม่ได้ดำเนินการกับชุมชนใดอย่างเป็นทางการ กิจกรรมที่ดำเนินการในปัจจุบันคือ การสนับสนุนวิทยากรตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และสนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์และบุคลากรของสถาบันดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนท้องถิ่น การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนท้องถิ่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ การสนับสนุนการแสดง วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะแก่ชุมชนท้องถิ่น

2. การจัดการและมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล

2.1 สถานภาพการท่องเที่ยวของตำบลชุมพล ตำบลชุมพลมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ คือ หาดชุมพล ทะเลสาบสงขลา หุ่นาและคันดาล ถ้ำเขาควหา และถ้ำวัดพะโคะ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม คือ วัดพะโคะ วัดชลธารวาส วัดศิลาลอย วัดชุมพล พังหรือตระพัง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาและส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่นอกอำเภอสติงพระเข้ามาท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 ครั้ง โดยรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของตำบลชุมพลจากการ

บอกเล่าของบุคคลอื่น เข้ามาท่องเที่ยวเพื่อทำบุญ ลักษณะของการท่องเที่ยวเป็นกลุ่มครอบครัวและเครือญาติ มีการใช้จ่ายเพื่อทำบุญเป็นส่วนใหญ่ และมีค่าใช้จ่ายในขณะที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพลคนละไม่ถึง 500 บาท สถานที่ท่องเที่ยวที่รู้จักมาที่สุดคือ วัดพะโคะ ใช้เวลาท่องเที่ยวอยู่ในตำบลชุมพลไม่ถึง 3 ชั่วโมง และถ้ามีโอกาสจะเข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพลอีก ผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมืองที่สำคัญของตำบลชุมพล ได้แก่ น้ำตาลแว่นหรือน้ำตาลโตนด น้ำตาลสด น้ำส้มจากต้นตาล ขนมคูน ขนมลูกตาล ขนมโก้ ขนมหอมม่วง ข้าวม่วงกรอบอบเนย แต่การจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวยังขาดระบบการจัดการที่ดี ไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรรับผิดชอบหรือประสานงานโดยตรง การท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การจัดการของวัดราชประดิษฐฐาน (วัดพะโคะ) และผู้ประกอบการที่ยังขาดการรวมตัวในรูปแบบของกลุ่มและองค์กร องค์กรการบริหารส่วนตำบลชุมพลไม่สามารถดำเนินการได้ แต่ได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาประจำปี พ.ศ. 2546

2.2 สภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในตำบลชุมพลมีความคิดเห็นว่า สภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลมีคุณภาพในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับปานกลาง การบริการนักท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับปานกลาง ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวมีคุณภาพระดับปานกลาง ความสะดวกในการเดินทางมีคุณภาพระดับปานกลาง การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพระดับปานกลาง ในขณะที่ประชาชนในตำบลชุมพลมีความคิดเห็นว่ามีคุณภาพโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวและด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้รู้จักกันโดยทั่วไป มีคุณภาพในระดับมาก แต่ด้านการบริการนักท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับปานกลาง ส่วนผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่ามีคุณภาพโดยรวมในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้านพบว่า แหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับมาก การบริการนักท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับมาก ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับมาก ความสะดวกในการเดินทางมีคุณภาพในระดับปานกลาง และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพในระดับมาก

2.3 ความพร้อมในการพัฒนาการจัดการมาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพลร่วมกับสถาบันราชภัฏสงขลา ประชาชนในตำบลชุมพลมีความคิดเห็นว่าเป็นด้านการวิจัยมีความพร้อมเป็นลำดับแรก ในเรื่องการให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยให้แก่บุคลากรในชุมชน ด้านการฝึกอบรมมีความพร้อมเป็นลำดับแรกในเรื่องการจัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและการจัดตั้งองค์กรประสานงานการท่องเที่ยว ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีความพร้อมเป็นลำดับแรกในเรื่องการฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการเพิ่มปริมาณของนักท่องเที่ยวมีความพร้อมเป็นลำดับแรกในเรื่องการรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ ด้านเครือข่ายการท่องเที่ยวมีความพร้อมเป็นลำดับแรกในเรื่องการประสานงานในการสร้างเครือข่าย ส่วนผู้ประกอบการเกี่ยวกับการ

ท่องเที่ยวในตำบลชุมพลมีความเห็นว่าในด้านการวิจัยมีความพร้อมเป็นลำดับแรกในเรื่องการวิจัย การตลาดและการวิจัยเพื่อส่งเสริมการตลาด ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่น คือ การจัดรูปแบบงานเทศกาลโดยยึดถือวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นหลัก ด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยว คือ การรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ และด้านเครือข่ายการท่องเที่ยวมีความพร้อมเป็นลำดับแรกในเรื่อง การดำเนินงานของเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3. แนวทางของความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของตำบลชุมพล ระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับตำบลชุมพล

สถาบันราชภัฏสงขลาควรร่วมมือกับตำบลชุมพลในกิจกรรมที่เป็นบทบาทหน้าที่และภารกิจของสถาบัน ด้านการวิจัย การฝึกอบรม การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และกิจกรรมตามความต้องการของประชาชนและผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในตำบลชุมพล คือการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวและเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยจัดให้เป็นรูปแบบของความร่วมมือลักษณะเป็นแบบพหุภาคีระหว่างองค์กรกับองค์กรและเป็นทางการ คือระหว่างสถาบันราชภัฏสงขลา กับองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานร่วมกัน ส่วนการดำเนินงานเป็นลักษณะของการเรียนรู้ร่วมกันและดำเนินกิจกรรมบนพื้นฐานของความพร้อมและความต้องการของทั้งสองฝ่าย ตามความคิดเห็นของประชาชนและผู้ประกอบการ